

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 2663/21
26.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Предрага Васића, председника већа, Валентине Тодоровић Воркапић и Мирославе Вучетић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марко Милојевић, адвокат из Београда, ул.Едварда Грига бр.6а, против тужене “Банка Поштанска штедионица” а.д. Београд, ул.Краљице Марије бр.3, чији је пуномоћник Владимир Лучић, адвокат из Београда, ул.Дечанска бр.19/1, ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о изјављеној жалби тужиле против пресуде Првог основног суда у Београду П1 2385/20 од 17.2.2021.године, у седници већа одржаној дана 26.6.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 2385/20 од 17.2.2021.године и жалба тужиле **ОДБИЈА** као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2385/20 од 17.2.2021.године ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да суд поништи као незаконито решење тужене о отказу уговора о раду бр.А01-3-1844/4 ИО V-110/4 од 22.8.2017.године. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да суд обавезе тужену да је врати на радно место стручног сарадника у .... Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да суд обавезе тужену да јој на име накнаде штете у

висини изгубљене зараде исплати за период од августа 2017.године до новембра 2018.године појединачне месечне износе са законском затезном каматом почев од доспелости, па до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе тужену да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање у корист тужиље за период од 22.8.2017.године до 1.12.2018.године на сваки месец појединачно и то за месечне зараде као у ставу трећем изреке. Ставом петим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе тужену да Републичком фонду за здравствено осигурање уплати доприносе за здравствено осигурање у корист тужиље за период од 22.8.2017.године до 1.12.2018.године за сваки месец појединачно и то за месечне зараде као у ставу трећем изреке пресуде. Ставом шестим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе тужену да Националној служби за запошљавање уплати доприносе за осигурање за случај незапослености у корист тужиље за период од 22.8.2017.године до 1.12.2018.године за сваки месец појединачно и то за месечне зараде као у ставу трећем изреке пресуде. Ставом седмим изреке обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 124.500,00 динара.

Против наведене пресуде, тужиља је благовремено изјавила жалбу побијајући је у целости због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на жалбу тужиље.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...55/14), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба тужиље неоснована.

У првостепеном поступку, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка које би утицале на њену правилност и законитост.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужиља је код тужене засновала радни однос на неодређено време, почев од 28.10.2012. године, за обављање послова шеф експозитуре у ..., према уговору о раду број 1002-3/2088/44250 од 22.4.2015. године. Тужиља је у писаној изјави послодавцу од 27.2.2017. године, навела да је у децембру 2015. године, са колегиницама ББ и ВВ, почела да фалсификује електронски печат и да су реализовале десетак налога месечно. Решењем тужене број АО1-3-560/16.3 ИО-V-53/16.3 од 14.3.2017. године, тужиља је привремено удаљена са рада, на период од најдуже три месеца, са образложењем да је учинила повреду радне обавезе из члана 179 став 2 тачка 1, 2, 3 и 5 Закона о раду, члана 117 став 2 тачка 1, 2, 3 и 5 и члана 122 тачка 2, 3, 9, 10, 11, 13, 14 и 27 Колективног уговора. Тужиљи је достављено упозорење број АО1-3-686/5.3 ИО-V-59-5.3 од 27.3.2017. године, којим је упозорена на постојање разлога за отказ уговора о раду, због извршене повреде радних обавеза из члана 179 став 2 тачка 1, 2, 3 и 5 Закона о раду, члана 17 став 2 тачка

1, 2 и 3 и члана 122 тачка 2, 3, 9, 10, 11, 13, 14 и 27 Колективног уговора. У образложењу упозорења је наведено да је тужиља као шеф експозитуре, заједно са ББ и ВВ, које обављају послове вишег референта у истој експозитуре, организовала фиктивну оверу налога клијената на име уплате пореза и таксе за регистрацију возила. Оверу су вршиле у дужем временском периоду, континуирано, од децембра 2015. године, па до фебруара 2017. године, лажним електронским печатом који је израдила запослена ВВ, а који се налазио на десктопу њеног рачунара и рачунара тужиље. Лажни печат, који је наизглед идентичан правом електронском печату банке, запослене су израдиле и користиле са намером да врше оверу налога за плаћање без књижења у систему ИБМ банке, а да клијенти не посумњају у регуларност уплате и исправност оверених налога, а све у циљу стицања противправне имовинске користи. Тужиља се изјаснила на упозорење дана 6.4.2017. године, наводећи да је ВВ сама организовала и вршила фиктивну оверу налога клијената, а да је њу (тужиљу) ГГ натерао да напише и потпише изјаву од 27.2.2017. године, коју јој је диктирао. Тужиља, која је до 30.6.2017. године, обављала послове Шефа Експозитуре у ..., а затим послове стручног сарадника у ..., упозорењем број 1-3-1441/11 ИО V-93/11 од 4.7.2017. године, упозорена је на постојање оправданих разлога за отказ уговора о раду, због извршене повреде радних обавеза из члана 179 став 2 тачка 1, 2, 3 и 5 и став 3 тачка 5 и 8 Закона о раду, члана 117 став 2 тачка 1, 2, 3 и 5 и члана 122 тачка 2, 3, 9, 10, 11, 13, 14 и 27 Колективног уговора. Тужиља се изјаснила и на ово упозорење. Решењем тужене број А01-3-1844/4 ИО V-110/4 од 22.8.2017. године, тужиљи запосленој на пословима стручни сарадник у ..., отказан је уговор о раду, због скривљене повреде радних обавеза и непоштовања радне дисциплине из члана 179 став 2 тачка 1, 2, 3 и 5 и став 3 тачка 5 и 8 Закона о раду, члана 117 став 2 тачка 1, 2, 3 и 5, став 3 тачка 5 и 8 и члана 122 тачка 2, 3, 9, 10, 11, 13, 14 и 27 Колективног уговора. У образложењу решења је наведено да се тужиљи ставља на терет да је заједно са запосленима експозитуре у којој је била шеф, ВВ и ББ, у периоду од децембра 2015. до фебруара 2017. године, у току рада, организовала фиктивну (лажну) оверу налога клијената, на име уплате пореза и таксе за регистрацију возила, лажним електронским печатом који је израдила ВВ, а који се налазио на десктопу њеног и тужиљиног рачунара. Лажни печат именоване су израдиле и користиле са намером да врше оверу налога за плаћање, без књижења у систему ИБМ банке, да клијенти не посумњају у регуларност уплата и ради стицања противправне имовинске користи. Запослене су навеле у писаним изјавама од 27.2.2017. и 28.2.2017. године, да су са оваквим начином оверавања налога почеле у децембру 2015. године, да су месечно реализовале по 10-15 налога и да су новац делиле међусобно. У образложењу је даље наведено да је допуном предлога за утврђивање повреде радне обавезе од 5.6.2017. године, утврђено да од укупно 2294 налога, 683 налога за уплату нису прокњижена, односно уплате нису спроведене кроз шалтерску апликацију, иако садрже електронску оверу и печат банке. Контролом је установљено да код свих нереализованих налога постоји фиктивна овера. Тужиља је системски била задужена за порто благајну ... и од укупно 2294 налога, 1909 налога оверено је електронским печатом порто благајне ... Од тога, 566 налога није прокњижено кроз ИБМ систем банке, у укупном износу од 1.718.074,00 динара. Запослена ВВ била је системски задужена за порто благајну ... и од укупно 2294 налога, њих 323 је оверено електронским печатом. Од тога, 114 није прокњижено кроз ИБМ систем банке, у укупном износу од 416.034,00 динара. Запослена ББ је била системски задужена за порто благајну ..., примила је 9 налога, од којих 2 нису прокњижена, у укупном износу од 4.328,00 динара. Укупна штета причињена туженој износи 2.136.508,00 динара.

Запослена ВВ је прихватила одговорност и радни однос код тужене јој је престао. Тужилја је као шеф експозитуре била одговорна за законитост рада експозитуре, за поштовање и примену законских прописа и општих аката банке, као и за вршење надзора над радом запослених, а као лице са посебним овлашћењима и одговорностима у смислу одредаба Правилника о унутрашњој организацији банке, била је обавезна да се у вршењу права и обавеза руководи најбољим интересима банке. Како је била свесна својих противправних радњи и хтела њихово извршење, знајући да својим понашањем поступа супротно законским прописима и чини повреду радних обавеза утврђених законом, колективним уговором и уговором о раду, стекли су се услови за отказ уговора о раду. Правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К 653/17 од 23.10.2018. године, ВВ је оглашена кривом зато што је у периоду од 29.9.2015. до 4.2.2017. године, у Експозитури ..., у урачунљивом стању, искоришћавањем свог положаја, прибавила себи противправну имовинску корист у износу од 5.843.172,50 динара, на тај начин што је у обављању благајничких послова са физичким лицима, од клијената запримала новац на име накнада и таксе за регистрацију моторних возила, те део примљених налога (1.618 налога) оверила лажним електронским печатом банке, који је претходно израдила, те тако оверене налоге предавала клијентима, који су их даље користили при регистрацији возила, а примљене новчане износе није уплаћивала на рачун означених прималаца, нити их је евидентирала кроз шалтерску апликацију ИБМ система банке, већ је исте задржавала за себе и тако себи прибавила противправну имовинску корист, а све на штету банке, чиме је извршила продужено кривично дело - злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 и члана 61 КЗ, те је осуђена на казну затвора у трајању од 6 месеци. Према исказу тужилје, саслушане у својству парничне странке, она није учинила повреду радне дужности која јој је стављена на терет. Запослени су имали своју шифру за рад на компјутеру. Шифре су биле тајне, формално нису смеле бити саопштене другом запосленом, али је у пракси било другачије. Директорка ДД јој је рекла да своју шифру за приступ компјутеру мора да да ономе ко је мења, а шифру за приступ програму никоме није давала. На њеном компјутеру није био лажан електронски печат, она га није видела. Спорну изјаву је потписала под притиском ГГ, који је вршио интерну контролу. Према исказу сведока ВВ, она лично је израдила лажни електронски печат, имала је могућност да мења све што се налази на том обрасцу и на обрасцу уплатнице, а тужилја то није могла да види, јер физички није постојало. Лажни електронски печат се налазио на десктопу сведока, а када је мењала тужилју, преносила га је и на тужилјин десктоп, али га је скривала у фолдер са пуно докумената, па тужилја није могла да га види. Сведок ЋЋ, која је код тужене била шеф одељења у Служби за безбедност и контролу, у свом исказу је навела да су дана 27.1.2017. године, добили од ПС Барајево захтев да се провере налози за уплату регистрације возила. Провером је утврђено да за три физичка лица налози нису прокњижени, али да садрже електронски печат са шифром експозитуре и штамбиљем банке. Доставили су одговор ПС Барајево, која је након тога контактирала клијенте. Једно од та три лица, ЕЕ је дошао у експозитуру ... и уложио усмену рекламацију да је добио позив од ПС Барајево да два налога нису прокњижена, један на износ од 2.148,00 динара, а други на износ од 2.180,00 динара. По његовим речима, а касније је то написао и у писменој рекламацији, запослени нису извршили проверу кроз систем, као ни физичку проверу налога у архиви, већ су одмах извршили уплате и шеф експозитуре, овде тужилја је клијенту издала потврду да су налози реализовани и ставила штамбиљ банке и свој потпис. То је било 8.2.2017. године. Даном 10.2.2017. године, клијент подноси писану рекламацију, коју доставља на мејл банке за

рекламације и захтева да се изврши провера зашто налози нису реализовани. Након тога, директор филијале ДД доставља рекламацију, након чега они покрећу интерну истрагу. Иначе, процедура код тужене је да шеф експозитуре њиховој служби прослеђује све рекламације, а у овом случају није им тужила проследила рекламацију, већ директор филијале, након чега су спровели интерну истрагу. У сарадњи са ПС Барајево, достављена им је на проверу потврда од 8.2.2017. године, која је гласила на име ЕЕ. Служба је након тога извршила проверу и установљено је да један од та два налога, на износ од 2.180,00 динара, није реализован ни после издавања потврде од стране шефа експозитуре. Такође, ПС Барајево је дана 3.2.2017. године, доставила налоге на проверу за четири физичка лица, где се испоставило да одређен број налога није релизован. Након достављања њиховог одговора ПС Барајево, они су контактирали клијенте, који су се усмено жалили експозитури ... да налози нису прокњижени, а након тога им је шеф експозитуре издавала потврде, уз образложење да је дошло до грешке приликом куцања. Поред те потврде, штампала је и преглед налога, а то је апликација у њиховом систему која се користи за претрагу налога. Провером је установљено да те потврде нису биле валидне, односно да налози нису реализовани и да је у тој апликацији тужила вршила промену имена или презимена, у зависности од тога шта је наводила као грешку. У апликацији постоји ИТ број који се уноси, на основу кога се врши претрага и сама апликација изгледа као налог за уплату и исти се никада не издаје клијентима. Промене не могу да се изврше у систему. Они су добили од ПС Барајево те потврде, заједно са прегледом налога, чини јој се да је било четири потврде и можда пет прегледа налога. После тога су одрадили форензику тужилиног рачунара и покушали су да поврате неке податке. Том приликом, пронађен је мејл, који је са заједничког мејла експозитуре прослеђен на тај исти заједнички мејл, у чијем прилогу се налазио word документ са лажним печатом. Провером тог документа установљено је да је последњу штампу и чување урадила тужила дана 15.3.2015. године. Успели су да поврате и обрисане електронске печате у word-у, за које су пронашли оргинале налога за уплату, које им је доставила ПС Барајево и провером тих истих налога кроз систем, односно благајну тужиле, установили да се тај обрисани електронски печат налази на налогу, али да не постоји у систему. Форензику је радила њихова служба, конкретно ЖЖ. Не зна да ли је он поводом тога сачинио службену белешку или извештај, зна да су доказе доставили правној служби. Када се уђе у properties тог документа, може се утврдити да је исти урадила тужила, јер на њему пише време, датум и потпис .... Сваки запослени је морао да има свој електронски налог и лозинку којом би приступио систему, с тим што је тужила имала и благајну којом је била задужена - шифра благајне ... Када запослени приступа рачунару, он користи једну шифру, а када приступа ИБМ систему, онда користи другу шифру. Политиком аутентификације и политиком лозинки регулисано је да су запослени у обавези да чувају своје шифре и да не смеју да их записују на видном месту, нити да их саопштавају другом лицу. Уколико се поступи супротно томе, сматра да се да је то прекршај радне обавезе, што укључује чак и престанак радног односа и то се односи на обе поменуте шифре. У обавези су да, уколико напусте своје радно место из било ког разлога, морају да се одјаве са своје странице, рачунар не сме да остане укључен. Када запослени оде на годишњи одмор, не сме да саопшти другом запосленом своју шифру. Што се тиче мејлова, постоји могућност да се преусмеравају на запосленог кога шеф експозитуре овласти. Тужила је видела потврде, и то ону коју је издала ЕЕ и још четири, јер је исте сама узела. Не сећа се да ли су тужилји предочени штампани прегледи. На њима постоји штампбиљ банке и

параф тужиље и тужиља их је издавала клијентима, заједно са потврдама. ГГ је био на функцији директора када се догодила злоупотреба у ..., мисли да је престао да ради код тужене у новембру 2017. године. Сведок ЂЂ је даље навела да је тужиља сама рекла да је она издала потврду од 08.02.2017.године за лице ЕЕ и она је то лично чула, а то је рекла и директорки и при том на самој потврди постоји потпис и печат експозитуре и на потврди се види да је то потпис тужиље. У систему се видело да је то била благајна тужиље, а на већим износима је такође стајала њена благајна у електронском печату, али исти нису били прокњижени и тужиља је провером могла да утврди да није вршено књижење већег износа и то је могла јер је имала рекламације. Тужиља као шеф експозитуре је била задужена да се стара о коришћењу шифре на прописан начин. Из исказа сведока ЗЗ је утврђено да је она учествовала у интерном поступку контроле спорних налога, да је била тада помоћник директора и није учествовала у разговору са запосленима. Њихова служба је задужена за кореспонденцију са МУП-ом, полицијом и Пореском полицијом. Крајем јануара 2017.године добили су од ПС Барајево на проверу налоге за регистрацију који су уплаћени за више физичких лица од којих за три физичка лица нису реализовани сви налози, односно нису била реализована по два налога од пет и једно од тих лица је био клијент ЕЕ, па су о томе обавестили ПС Барајево, након чега су они контактирали физичка лица чији налози нису реализовани. Након тога се по позиву од стране МУП-а, ЕЕ вратио у експозитуру ... и уложио усмену рекламацију да налози нису реализовани, након чега су му одмах 8.2. та два налога реализована од стране радника ВВ, а потврду му је издала тужиља. Након тога су контактирали ИИ, представника Агенције, јер јој се обратио клијент ЕЕ за кога је она извршила уплату. Тако су покренули интерни поступак, а МУП им је доставио додатне налоге за проверу за више физичких лица где су утврдили да су по истом принципу реализована три од пет налога, а да се на преосталим спорним налозима налази електронски печат банке са штамбиљем. Клијенти .. и ... су долазили у експозитуру и жалили се шефу експозитуре и добијали су потврду да су реализовани налози, иако исти нису били реализовани, а на потврди се налазио потпис и штамбиљ тужиље. Сви налози су били реализовани са благајне за коју је била задужена тужиља, то је благајна бр.9, три налога би била реализована са њене благајне, а два не. Сваки налог који се реализује има свој ID број и уносом тог броја излази тачно име и презиме лица за које се реализује сума и види се време. Могуће је у апликацији изменити све податке, али не трајно, само привидно у том тренутку и то је могуће одштампати тако, а тужиља је ту апликацију одштампала као доказ уз потврду што није била у обавези. Када би поново унели тај налог и број, не би излазило то име и презиме, већ име правог клијента за кога је налог реализован и на овај начин је банка оштећена за износ око 6.000.000,00 динара. У томе су учествовала сва три запослена: тужиља, ВВ и ББ. Сведок је на основу потписа, печата и штамбиља утврдила да је тужиља издавала потврде. Даље је навела да сваки запослени задужује и има лозинку за приступ за рад на радној станици и посебно лозинку за рад на благајни IBM апликација. По интерним актима, запослени, а посебно шеф експозитуре, не смеју да одају лозинку, да је записују на видно место или сл. Строго је забрањено и предочено да може да се добије отказ за то, чак и ако је запослени пре одласка на годишњи одмор дао шифру другоме.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужиља одговорна за учињену повреду радне обавезе - несавесно и немарно извршавање радних обавеза, јер дана 8.2.2017. године, није извршила контролу књижења приликом издавања клијенту ЕЕ потврде да су налози реализовани, иако

један налог није реализован ни након издавања потврде. Као шеф експозитуре, тужила је била одговорна за законито обављање послова и за редовно контролисање - надзор над радом запослених ради спречавања злоупотреба, континуирано праћење квалитета у пословању са клијентима, контролу комплетности и исправности документације коју прима од клијената банке и контролу књижења обрађених докумената, решавање спорних питања по рекламацијама клијената и решавање постојећих проблема у наплати потраживања од клијената. Осим тога, била је непосредно надређена запосленима које су признале своју одговорност, ББ и ВВ. Првостепени суд, даље, налази да инкриминисане радње фиктивног оверавања налога лажним печатом, нису могле да се одвијају без знања и учешћа тужиле. Шифре за приступ компјутеру и улазак у програм су тајне и не смеју да се говоре другоме, а чињеница да су непрокњижени налози урађени на порту благајне ..., којим је била задужена тужила, представља личну одговорност тужиле за несавестан и немаран рад и проузроковане штетне последице. Из чињенице да је 105 непрокњижених налога за уплату евидентирано на порту благајне ..., којим је била задужена тужила, и то у периоду од 15.8. до 31.8.2016. године, када је ВВ била на годишњем одмору, првостепени суд је утврдио личну одговорност тужиле за фиктивно оверавање. При одлучивању је посебно имао у виду да је тужила у поступку утврђивања одговорности пред послодавцем, у својеручној изјави од 27.2.2017. године, у потпуности признала да је заједно са ВВ и ББ вршила фиктивну оверу налога коришћењем лажног печата, а тврдњу да је изјаву од 27.2.2017. године написала под принудом, тужила није доказала, па је суд утврдио да је изјава тужиле дата слободно и без присиле. Из наведених разлога одлучено је као у изреци побијане пресуде.

Супротно наводима жалбе тужиле, првостепени суд је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право.

Одредбом члана 179 став 2 Закона о раду је прописано да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, између осталог и ако несавесно и немарно извршава своје радне обавезе (тачка 1), ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћења (тачка 2), ако нецелисходно и неодговорно користи средства за рад (тачка 3), ако учини другу повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду (тачка 5). Ставом 3 тачка 8 истог члана прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Колективни уговор тужене број А01-3-36 од 20.1.2015. године, у члану 117 став 2 предвиђа да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреде радне обавезе и то: 1) ако несавесно или немарно извршава радне обавезе; 2) ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћење; 3) ако нецелисходно и неодговорно користи средства рада и 5) ако учини другу повреду радне обавезе утврђену КУ, односно уговором о раду. Према ставу 3 истог члана, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то 5) ако његово понашање представља радњу извршења кривичног дела учињеног на раду и у вези са радом, независно од тога да ли је против запосленог покренут кривични поступак за кривично дело и 8) ако не поштује радну дисциплину прописану КУ или другим актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да

настави рад код послодавца. Према члану 122 истог КУ, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреде радних обавеза, и то: исплату новца неовлашћеном лицу или исплату новца уз задржавање новца за себе (тачка 2), прекорачење службеног овлашћења, које укључује и свако неовлашћено потписивање уговора, других аката, списка и исправа (тачка 3), проузроковање или стварање могућности за проузроковање материјалне штете послодавцу (тачка 9), наношење штете угледу послодавца (тачка 10), причињена штета трећим лицима, уколико је штету дужан да надокнади послодавац (тачка 11), стицање или омогућавање стицања противправне имовинске користи себи или другима (тачка 13).

У конкретном случају, тужилји је оспореним решењем тужене отказан уговор о раду зато што је заједно са запосленима експозитуре у којој је била шеф, ББ и НН, у периоду од децембра 2015. до фебруара 2017. године, у току рада, организовала фиктивну (лажну) оверу налога клијената, на име уплате пореза и таксе за регистрацију возила, лажним електронским печатом који је израдила ВВ, а који се налазио на десктопу њеног и тужилјиног рачунара. Лажни печат именоване су користиле са намером да врше оверу налога за плаћање, без књижења у систему ИБМ банке, да клијенти не посумњају у регуларност уплата и ради стицања противправне имовинске користи.

Супротно наводима жалбе тужилје, правилно је првостепени суд закључио да је оспорено решење о отказу уговора о раду тужилје законито и да је тужилја као шеф експозитуре у складу са чланом 2 уговора о раду била одговорна за законито обављање послова и за редовно контролисање, за надзор над радом запослених ради спречавања злоупотреба, за континуирано праћење квалитета у пословању са клијентима, да тужилја контролише комплетност и исправност документације коју прима од клијената банке, врши контролу књижења обрађених докумената, задужена је да решава спорна питања по рекламацијама клијената и решава постојеће проблеме у наплати потраживања од клијената.

Из исказа сведока ЂЂ и ЗЗ је утврђено да је тужилја налоге уплатилаца за које је МУП тражио проверу, електронски оверавала на благајни којом је била задужена иако исти нису реализовани, односно нису спроведени кроз шалтерску апликацију банке, због чега је учинила повреде радних обавеза - несавесно и немарно извршавање радних обавеза. Наиме, тужилја је налоге за уплату на име ЗЗ од 25.01.2017.године, ЈЈ од 24.01.2017.године, КК од 25.01.2017.године електронски оверавала на порту благајне ... уз отисак печата банке, при чему исти нису спроведени кроз шалтерску апликацију банке, због чега је тужилја одговорна за повреде радних обавеза које су јој стављене на терет.

Супротно наводима жалбе тужилје, чињеница да је ВВ оглашена кривом за кривично дело злоупотребе положаја одговорног лица, никако не значи да тужилја није учинила повреду радне обавезе и да јој је радни однос престао без правног основа. Исто важи и за наводе тужилје да је ББ и даље у радном односу у истој експозитури. Наиме, предмет овог поступка јесте испитивање истинитости чињеница које су утврђене у поступку пред послодавцем, овде туженим, односно да ли је тужилја учинила повреду радне обавезе и да ли је тужена донела оспорено решење на основу постојања оправданог разлога због повреде радне обавезе, која може бити учињена

неспорно и без вршења кривичног дела. Тужилји је отказан уговор о раду због скривљене повреде радних обавеза и непоштовања радне дисциплине из члана 179 став 2 тачка 1, 2, 3 и 5 и става 3 тачка 5 и 8 Закона о раду, као и члана 117 став 2 тачка 1, 2, 3 и 5 и став 3 тачка 8 Колективног уговора тужене, што подразумева несавено извршавање радних обавеза, злоупотребу положаја или прекорачење овлашћења, нецелисходно и неодговорно коришћење средства рада, другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, непоштовање радне дисциплине прописане актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца. Поред тога, тужилја је учинила и повреду радне обавезе из члана 122 Колективног уговора тужене тачка 2 – исплата новца уз задржавање за себе; тачка 3 – прекорачење службеног овлашћења које укључује свако неовлашћено потписивање акта, списка или исправа; тачка 9 – проузроковање или стварање могућности за проузроковање материјалне штете послодавцу; тачка 10 – наношење штете угледу послодавца; тачка 11 – причињена штета трећим лицима, уколико је штету дужан да надокнади послодавац; тачка 13 – стицање или омогућавање стицања имовинске користи себи или другима; тачка 14 – незаконито располагање и неовлашћена послуга средствима рада послодавца, а која су доступна запосленом и тачка 27 – непоштовање општих аката и процедура послодавца, посебно када је такво поступање утврђено као повреда радне обавезе.

Саслушани сведоци су детаљно образложили начин на који је тужилја учинила повреду радне обавезе, да приликом извршене рекламације клијента ЕЕ није проверила да ли су уплате књижене у систему нити је извршила физичку проверу спорних налога у архиви, већ је одмах извршила уплате и издала клијенту потврду да су налози реализовани дана 8.2.2017.године и на исту ставила штампил банке и свој потпис. У току касније контроле, ПС Барајево је предметну потврду од 8.2.2017.године доставила туженој на проверу приликом које је утврђено да један од два налога за који је иста издата као доказ да су уплате реализоване, није реализован ни након издавања потврде од стране тужилје. У опису радног места шефа експозитуре на ком се налазила тужилја је предвиђена одговорност за законито обављање послова, односно обавеза да редовно контролише рад запослених ради спречавања злоупотреба, да контролише комплетност и исправност документације коју прима од клијента и врши контролу књижења обрађених докумената и решава спорна питања по рекламацијама клијената. Из наведеног следи да је евидентно да тужилја горе описане радне обавезе није извршавала савесно поготово имајући у виду поступање у случају рекламације клијената ЕЕ, ЈЈ и КК.

Поред тога, не могу се прихватити наводи тужилје да није учинила повреде радне дужности и да је у ситуацији када је одлазила на годишњи одмор морала своју шифру да каже запосленом који је мења да би могао да погледа мејлове, код чињенице да су по процедури банке шифре тајне и не смеју да се говоре другоме. И из исказа ЗЗ произилази да сваки запослени задужује име и лозинку за приступ за рад на радној станици и посебну лозинку за рад на благајни – IBM апликацији и да по интерним актима банке, запослени, а посебно шеф експозитуре, не сме да одаје лозинку, нити да је записује на видно место и строго је забрањено да пре одласка на годишњи одмор да шифру другоме. На тај начин тужилја је учинила и повреду радне обавезе из члана 122 тачка 14 – незаконито располагање и неовлашћена послуга средствима рада послодавца која су доступна запосленом и тачка 27 – непоштовање општих аката и процедура послодавца.

Из свега наведеног следи да тужила је скривила повреде радних обавеза и није поштовала радну дисциплину, јер је заједно са запосленима експозитуре у којој је била шеф, ВВ и ББ, у току рада организовала фиктивну (лажну) оверу налога клијената на име уплате пореза и таксе за регистрацију возила и то лажним електронским печатом који је израдила ВВ и који се налазио и на десктопу њеног рачунара и на десктопу рачунара тужиле. Наведени лажни печат је коришћен са намером да врше оверу налога за плаћање без књижења у систему ИВМ банке, да клијенти не посумњају у регуларност уплате и исправност оверених налога, а све у циљу стицања противправне имовинске користи. Тужила, као шеф експозитуре, је била одговорна за законитост рада експозитуре, за поштовање и примену законских прописа и општих аката банке, као и за вршење надзора над радом запослених, а као лице са посебним овлашћењима и одговорностима у смислу одредаба Правилника о унутрашњој организацији банке обавезна је, да се у вршењу права и обавеза руководи најбољим интересом банке и придржава се овлашћења која су јој дата. Стога је очигледно да је понашање тужиле и предузете радње у дужем временском периоду, у супротности са утврђеним радним обавезама и одговорностима. Тужила је свесно учинила повреде радне обавезе, иако је знала и била свесна да на тај начин крши радну дисциплину, због чега су се у радњама тужиле стекли и објективни и субјективни елементи повреде радне обавезе.

Зато је правилна одлука првостепеног суда којом је одбијен тужбени захтев тужиле за поништај решења туженог о отказу уговора о раду, као и захтев тужиле за реинтеграцију и накнаду штете на име изгубљене зараде и уплате доприноса за обавезно социјално осигурање, имајући у виду да се ради о акцесорним захтевима у смислу одредбе члана 191 Закона о раду.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, имајући у виду да је иста донета правилном применом одредби члана 153 и 154 ЗПП-а, сразмерно успеху странака у спору.

Како тужила није успела у поступку по жалби, одбијен је њен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, док је захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби одбијен, с обзиром да састав одговора на жалбу није нужан трошак за вођење овог спора.

Код изложеног, применом одредби члана 390, 401 тачка 1 и 165 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...55/14), одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Предраг Васић, с.р**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**

